

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson

Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus

Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 29

Tallinn, 20. juulil 1937

III aastakäik

SISU:

CONTENTS:

	Lk.		Page.
PÕLLUMAJANDUS		AGRICULTURE	
Viljade seisund ja saagilootusi 15. juuliks . . .	498	State and Outlook of Crops on July, 15th . . .	498
TOOSTUS JA KAUBANDUS		INDUSTRY AND TRADE	
Väliskaubandus juunis 1937. a.	500	Foreign Trade in June, 1937	500
Väliskaubandus 1937. a. esimesel poolel	501	Foreign Trade in First Half of 1937	501
Raudteetegevus mais 1937. a.	503	Activity of Railways in May, 1937	503
Lühiuudiseid	503	Sundry Information	503
HINNAD		PRICES	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	506	Prices and Quotations	506
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD		AGRICULTURAL MARKETS	
Võiturg	505	Butter Market	505
Põllumajanduslik väljavedu	505	Exports of Agricultural Products	505
Peekoniturg	507	Bacon Market	507
Tapaloomade ja lihaturg	507	Cattle and Meat Market	507
Kanamunaturg	507	Egg Market	507
Piimaturg	508	Milk Market	508
Teraviljaturg	508	Grain Market	508
Linaturg	509	Flax Market	509
Aedviljaturg	510	Vegetable Market	510
Kalaturg	510	Fish Market	510
VALISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Metsasaaduste turustamine Austraalias	511	Marketing of Forest Products in Australia	511
Eesti väliskaubandusbilanss	512	Estonian Trade Balances	512

PÖLLUMAJANDUS

VILJADE SEISUND JA SAAGILOOTUSI 15. JUULIKS.

STATE AND OUTLOOK OF CROPS ON JULY, 15th.

Ilmastikuolud viljakasvuks olid viimase kuu jooksul väga erinevad riigi eriosades. Juuni teine pool oli võrdlemisi kuiv, mistõttu mõnel pool tuli niiskusest puudus, eriti suiviljade juures. Juuli esimene pool oli sademete poolest rikkalikum ja kohati tuli sademeid isegi liiga palju. Soojustingimused olid kogu viimase kuu jooksul viljakasvule soodsad.

Sõltuvalt ilmastikuolude mitmekesisusest, peamiselt vihmast, kujunes ka viljade kasv territoriaalselt väga erinevaks ja paiklikuks. Liiga vähese vihma tõttu kannatas viljade kasv enam Ida- kui Lääne-Eestis. Juuli vihmad takistasid mõnes kohas heinategu. Nii tekitasid Viljandi- ja Pärnumaal liigvihmad jõgedes kohati üleujutusi.

Rukkiseisund, mis juunis oli korrespondentide hindel 114% (viimase 10 a. keskmisest), käesoleval kuul veidi nõrgenes ja oli 113%. Viimase 10 a. keskmiselt saadi rukist 12,4 kv. ha-lt, kuna äsjase hinnangu järgi loodetakse rukkisaaki kujunevat 13,9 kv-le ha-lt. Käesolev hinnang jääb viimaseks enne lõikust, kuid muidugi ei saa ka praegust hinnangut pidada veel lõplikuks, sest saagisuurus sõltub tunduvalt koristamis- kui ka peksutingimustest. Rukkikoristamisega üksikuis kohas on juba alatud. Rukkiseisund võrreldes eelmise kuuga paranes Viljandi-, Valga- ja Läänemaal, jäi võrdseks eelmise kuu hinnanguga Järva- ja Petserimaal ning näitas halvenemist teistes maades. Maakeskmiselt loodeti rukkisaaki kujunevat Viljandimaal 18,1 kv. ha-lt, Valga- 14,7 kv., Järva- 14,5 kv., Viru- 14,4 kv., Pärnu- 14,3 kv., Tartu- 14,2 kv., Harju- 13,5 kv., Lääne- 13,0 kv., Petseri- 12,3 kv., Saare- 11,7 kv. ja Võrumaal 11,5 kv. ha-lt.

Võrreldes eelmise aasta samaaegse hinnanguga on rukkiseisund tunduvalt parem, kuna m.a. 15. juuliks tehtud hinnangul oli ta 99% viimase 10 a. keskmisest. M.a. oli rukkisaak 11,2 kv. ha-lt, seega töötab k.a. saak kujuneda 24% võrra paremaks. Arvestades, et k.a. on ka rukkikasvupind suurem kui m.a., võib täna-

vust kogusaaki loota kujunevat üle 200 000 tn.

Samuti nagu rukkiseisund, näitas ka taliniseisund väikest nõrgenemist võrreldes eelmise kuu hinnanguga. 15. juuliks tehtud hinnangu järgi oli taliniseisund 107%, olles 15. juuliks tehtud hinnangu järgi 106% viimase 10 a. keskmisest. Viimase 10 a. keskmiselt saadi talinisu 13,7 kv. ha-lt, kuna äsjase hinnangu järgi loodetakse 13,9 kv. ha-lt, samuti nagu rukistki. Võrreldes eelmise kuuga paranes taliniseisund Viljandi-, Valga-, Võru- ja Petserimaal, kuna teistes maades näitas väikest halvenemist.

Talinisu loodetakse ha kohta Virumaal 14,9 kv, Järva- 15,2 kv, Harju- 14,4 kv, Lääne- 13,7 kv, Saare- 11,4 kv, Pärnu- 14,3 kv, Viljandi- 16,5 kv, Tartu- 13,9 kv, Valga- 13,3 kv ja Võru- ning Petserimaal 11,3 kv ha-lt.

Võrreldes m.a. samaaegse hinnanguga on taliniseisund tunduvalt parem. M.a. 15. juuli hinnangul hinnati taliniseisundit 94%-le viimase 10 a. keskmisest. Tegelik taliniseisund m.a. kujunes 12,7 kv-le ha-lt ja kogusaak 22 700 tn-le.

Arvestades k.a. loodetavaid ha-saakte ja kasvupinna suurenemist, võib loodetavat talinisu kogusaaki arvata üle 26 000 tn.

Ilmastiku mõju oli suurem suiviljadele kui taliviljadele, kuna suiviljad on eriti ilmastikutundlikud pealoomisel ja pöörisesse mineku ajal. Üldiselt näib suiviljade seisund tänavu märgatavalt paremana eelmisest aastast.

Suunisuseisundit hindasid korrespondendid riigikeskmiselt 103% viimase 10 a. keskmisest, st. — suinisu ha-saaki loodetakse 3% kõrgemana kui viimase 10 a. keskmiselt. Viimase 10 a. keskmiselt saadi suinisu 9,7 kv ha-lt, kuna tänavu loodetakse 10,0 kv. M.a. saadi suinisu 9,1 kv ha-lt, tänavune loodetav saak ületab selle 9,2%. Viimase 10 a. keskmisest saagist töötab tänavune loodetav saak kujuneda suuremaks Viru-, Järva-, Pärnu-, Viljandi-, Võru- ja

Petserimaal, kuna Harju-, Lääne-, Saare-, Tartu- ja Valgamaal töötab jääda väiksemaks viimase 10 a. keskmisest. 15. juuliks tehtud hinnangu järgi loodetakse suinissaaki ha kohta: Virumaal 10,9 kv, Järva- 11,1 kv, Harju- 10,3 kv, Lääne- 10,4 kv, Saare- 9,5 kv, Pärnu- 10,5 kv, Viljandi- 11,0 kv, Tartu- 9,6 kv, Valga- 9,4 kv, Võru- 8,5 kv ja Petserimaal 9,0 kv.

Odrahinnang tänavu 15. juuliks on küll parem kui l.a. samal ajal, kuid jääb siiski veidi alla viimase 10 a. keskmisest. M.a. 15. juuliks oli odraseisund põllumajanduskorrespondentide hindel 85% viimase 10 a. keskmisest ja tänavu 97%. Tänavune hinnang jääb seega ainult 3% alla 10 a. keskmist. M.a. saadi tegelikult otra 8,6 kv ha-lt, äsjase hinnangu järgi loodetakse odra- saaki 9,3 kv ha-lt. Võrreldes viimase 10 a. keskmisega töötab odrasaak kujuneda paremaks L.-Eestis, kuna P.-Eesti hinnangud on madalamad.

Maade järgi loodetakse ha kohta odrasaaki Virumaal 10,6 kv, Järva- 10,1 kv, Harju- 8,9 kv, Lääne- 9,2 kv, Saare- 8,7 kv, Pärnu- 9,3 kv, Viljandi- 10,8 kv, Tartu- 8,7 kv, Valga- 8,0 kv, Võru- 8,7 kv ja Petseri- 8,9 kv. Võrreldes teiste viljadega on odraseisund tänavu kõige nõrgem, jäädes alla viimase 10 a. keskmist, teistel viljadel on aga seisundi hinnang kõigiti üle viimase 10 a. keskmist. M. a. samaaegsel hinnangul oli kõigi viljade seisund alla viimase 10 a. keskmist.

Kaeraseisund oli korrespondentide hindel 105% viimase 10 a. keskmisest, m. a. samaaegsel hinnangul 97%. Tegelikult saadi m. a. kaera 8,3 kv ha-lt, tänavu äsjase hinnangu järgi töötab kaerasaak kujuneda 9,8 kv ha-lt. Võrreldes viimase 10 a. keskmisega on ainult Saaremaal kaerasaagilootused nõrgad, kuna mujal kõikjal ületavad viimase 10 a. keskmise.

Maade järgi loodetakse kaerasaaki ha-lt Virumaal 11,7 kv, Järva- 11,4 kv, Harju- 10,0 kv, Lääne- 8,8 kv, Saare- 8,1 kv, Pärnu- 9,3 kv, Viljandi- 11,7 kv, Tartu- 10,1 kv, Valga- 9,0 kv, Võru- 8,3 kv ja Petserimaal 9,4 kv.

Segaviljasaaki hinnati 103% viimase 10 a. keskmisest eelmise aasta 93% vastu. M.a. saadi segavilja tegelikult 9,6 kv, mis oli väiksem viimase 10 a. keskmisest.

Viljade seisund 15. juuliks (% viimase kümne aasta keskmisest).

State of Crops on July, 15. (% of Average of Last 10 Years).

	Rukis Rye	Tehnilis Wheat	Suinis Wheat	Oder Barley	Kaer Oats	Segavilj Mixed Crop	Linne Flax	Põldhein Field Hay
Viru	112	109	102	91	105	108	121	105
Järva	109	107	101	90	104	107	107	98
Harju	117	110	98	94	112	111	114	117
Lääne	113	101	98	96	100	107	91	119
Saare	121	99	100	100	97	102	100	108
Pärnu	110	111	110	101	106	104	110	112
Viljandi	120	118	104	101	117	107	106	97
Tartu	102	108	97	98	108	101	102	89
Valga	118	106	98	97	116	106	106	78
Võru	115	104	107	115	109	108	109	83
Petseri	116	110	101	102	110	118	109	84
Keskmiselt								
<i>Average</i>								
1937	113	106	103	97	105	108	108	101
1936	99	94	95	85	97	98	99	105
1935	94	87	105	96	100	100	116	100
1934	128	122	122	111	117	113	116	81
1933	107	108	—	68	75	70	74	71
1932	110	109	—	87	105	100	90	84
1931	95	99	—	100	107	107	93	99
1930	124	116	—	97	100	100	91	107
1929	110	93	—	105	119	110	92	95
1928	111	110	—	79	88	90	70	117

Viimase 10 a. keskmiselt saadi segavilja 10,6 kv ha-lt. Tänavust segaviljasaaki loodetakse äsjase hinnangu järgi kujunevat 10,9 kv ha-lt.

Maade järgi loodetakse segavilja ha-lt saada Virumaal 12,6 kv, Järva- 12,8 kv, Harju- 11,0 kv, Lääne- 10,9 kv, Saare- 10,0 kv, Pärnu- 10,9 kv, Viljandi- 12,1 kv, Tartu- 10,7 kv, Valga- 9,9 kv, Võru- 9,0 kv ja Petserimaal 10,7 kv.

Kartulihinnang on veel võrdlemisi varane, kuna kartulikasvu peahooaeg on alles ees. Kuid praegune kartulikasvuseisund ületab m. a. samaaegse seisundi.

Linaseisund on tunduvalt parem kui m. a. samaaegsel hinnangul. M. a. hinnati loodetavat linasaaki 99% viimase 10 a. keskmisest, kuna tänavu hinnati 108%-le. Eriti rahuldavat linakiusaaki loodetakse P.-Eestist, võrreldes viimase 10 a. keskmisega.

Heinasaagihinnangud 15. juuliks vähenesid võrreldes eelmise kuuga. Heinasaaki vähendas tublisti juuni lõpu kuiv ilmastik peamiselt L.-Eestis, kuna P.-Eestis oli sademeid juuni lõpul rahuldavalt, mistõttu seal on ka heinasaak parem. Heinategu on

praegu lõpul, seega on ka praegune heinasaagilootuse hinnang tõenäosem eelmisest. Põldheinasaagi hinnang langes eelmise kuu 106%-lt 101-le võrreldes viimase 10 a. keskmisega. Viimase 10 a. keskmiselt saadi põldheina 28,4 kv ja äsjase hinnangu järgi kujuneb see 28,8 kv-le, kuna eelmisel kuul loodeti põldheinasaaki kujunevat 30,0 kv-le ha-lt. Võrreldes eelmise kuu hinnanguga paranes seisund Lääne- ja Pärnumaal, kuna mujal kõikjal nõrgenes ja kõige märgatavamalt Võrumaal.

Niitheinahinnang näitas samuti nagu põldheinalegi nõrgenemist, arvatud välja Lääne-maa, kus niitheinaseisundit hinnati samase hindega nagu kuu varem.

Kokkuvõtet tehes 15. juuliks tehtud hinnangu alusel võib tähendada, et käesolev põllum.-aasta viljasaagi seisukohalt töötab kujuneda paremaks m. a-st. Taliviljasaak, mis enamvähem juba tõenäone, kujuneb tunduvalt paremaks, kuid samuti ka suiviljasaagilootused on paremad läinud aastast.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS JUUNIS 1937. A. — FOREIGN TRADE IN JUNE, 1937.

Kaubavahetus välisriikidega kujunes k. a. juunis soodsaks. Tugevasti suurenenud sisse- ja väljaveo kõrval kujunes väliskaubandusbilanss 1,0 milj. kr. võrra aktiivseks, kuna eelmisel kuul oli see pidevalt passiivne. 4,9 milj. kr. (36,9%) paisunud käibe juures kasvas sissevedu 2,6 milj. kr. (42,5%) ja väljavedu 2,3 milj. kr. (32,2%).

Väljavedu — Exports.

Väljaveo alal avaldub juurdekasv kõigis olulisemais rühmades. Toor- ja poolvalmisainete müük välisriikidele ületas 1. a. juuni 1,2 milj. kr. (52,1%), ja toit- ning maitseainete eksport 0,7 milj. kr. (21,8%). Ka valmisaaduste müügist saadi tänavu 421 tuh. kr. (26,0%) enam kui mullu samal kuul.

Toor- ja poolvalmisainete väljaveo tõus toimus tähtsal määral metsamaterjali ja tselluloosi suurenenud väljaveo arvel. Metsamaterjalieksport, mis liikus tänavu langussuunas, osutas juunis tugevat tõusu, paisudes 746 tuh. kr-lt 1,2 milj. kr.-le — seega 480 tuh. kr. (64,3%) peamiselt soodsamate hindade ja muutunud koostise tõttu. Tselluloosi väljavedu ületas 1. a. juuni koguselt 2,5 tuh. tn. (56,9%) ja väärtuselt 424 tuh. kr. (86,9%). Oige tugevasti paisus põlevkiviõli ja bensini väljavedu — esimene (väärtuselt) 58,3% ja teine 85,7%. Väiksemal määral suurenes veel kunstsarve (27,3%) ja toornahkade (6,2%) väljavedu, kuna lina- ja takkude eksport osutas tagasiminekut (65,5%).

Valmisaaduste väljavedu paisus peamiselt suurenenud vineeri ja -toolipõhjade ning puuvillalõnga ja -niidi arvel. Vineeri ja -toolipõhjade väljavedu kasvas võrreldes 1. a. juuniga (väärtuselt) 131 tuh. kr. (38,2%) ja puuvillalõnga ning -niidi 226 tuh. kr. (80,4%). Väiksemal määral kasvas veel jämeda linase riide ja ajalehe- ning trükipaberi väljavedu — esimene 40,0% ja teine 17,4%. Tagasimineku esines puuvillariide (11,1%), džuuatriide-kottide (21,7%) ning tahvelklaasi (55,6%) väljaveos, kuna tsement, mille eksport ulatus 1. a. juunis 21 tuh. kr.-le k. a. ei veetud välja.

Toit- ja maitseainete rühma olulisemate ainete väljavedu muutus võrreldes 1. a. juuniga järgmiselt: või, liha ja liha-kauba ning kartulite väljavedu osutas tõusu ja teravilja- ning munade eksport langust. Tähtsama eksportartikli — või — väljavedu kasvas koguselt 1,4 tuh. tn-lt 1,7 tuh. tn-le (19,2%) ja väärtuselt 2,1 milj. kr-lt 2,6 milj. kr.-le (23,8%). Liha ja liha-kauba müüdi välisriikidele 111 tuh. kr. (46,4%) ja kartuleid 88 tuh. kr. (115,8%) enam kui 1. a. juunis. Munade väljavedu langes koguselt 507 tuh. tk. (6,5%) ja väärtuselt 27 tuh. kr. (8,4%), kuna teravilja väljavedu, mis ulatus 1. a. juunis 120 tuh. kr.-le, ei olnud k. a. juunis.

Sissevedu — Imports.

Sisseveos esineb tõus kõigis olulisemais rühmades, kuid eriti hoogus oli see toormaterjalide ja tootmisvahendite osas. Kõrvu-

tades k.a. juuni andmeid l.a. sama kuuga näeme muudatuste ulatust olulisemate rühmade järgi: valmissaaduste sissevedu kasvas 1,9 milj. kr. (44,9%), toor- ja poolvalmisainete 643 tuh. kr. (46,9%) ja toit- ning maitseainete import 52 tuh. kr. (10,7%).

Valmissaaduste rühmas kasvas võrreldes läinud aasta juuniga metallide sissevedu 464 tuh. kr. (115,4%), elektrimasinate, -aparaatide ja -tarvete 429 tuh. kr. (237,0%), transportvahendite 292 tuh. kr. (51,2%), keemiatööstussaaduste 208 tuh. kr. (37,7%), jõu- ja töömasinate 188 tuh. kr. (69,6%) ning põllutöömehhanismide ja riistade sissevedu 167 tuh. kr. (33,1%) võrra — seega suurenes valmissaaduste import peamiselt tööstustoorainete ja tootmisvahendite arvel.

Toor- ja poolvalmisainete rühmas esineb tõus peagu kõikide olulisemate ainete juures, arvatud välja tootubak ja bensiin, mille ost välisurgudelt näitas mõdukas langust. Võrreldes l. a. juuniga kas-

VÄLISKAUBANDUS 1937. A. ESIMESEL POOLEL.

FOREIGN TRADE IN FIRST HALF OF 1937.

Väliskaubanduskäive suurenes võrreldes l. a. I-se poolega 17,4 milj. kr. (22,8%) võrra — peamiselt sisseveo arvel. Sissevedu kasvas 12,7 milj. kr. (32,6%) ja väljavedu 4,7 milj. kr. (12,5%), kuna bilanss kujunes 9,8 milj. kr. võrra passiivseks 1,7 milj. kr. vastu l. a.

Väljavedu — Exports.

Väljaveos esines juurdekasvu kõigis olulisemates rühmades, peale elusloomade, millede eksport tõmbus tagasi. Valmissaaduste müük välisurgudel kasvas 2,2 milj. kr. (26,0%) ja toor- ning poolvalmisainete väljavedu samuti 2,2 milj. kr. (15,6%), kuna toit- ja maitseainete väljaveo juurdekasvu ulatus 1,7 milj. kr-le (14,2%).

Valmissaaduste eksport kasvas peamiselt puuvillalõnga ja -niidi arvel, kusjuures viimase müügist saadud rahasumma tõusis 1,1 milj. kr-lt 2,3 milj. kr-le, seega 1,2 milj. kr. (117,5%). Peale nimetatud aine kasvas väiksemal määral veel vineeri ja toolipõhjade (8,6%), ajalehe- ning trükipaberi

Väliskaubanduskäive juunis 1936—37. a.

Turnover of Foreign Trade in June, 1936—37.

	Juuni		1. I — 30. VI		1936 = 100 %
	1937	1936	1937	1936	
	1000 kr. — In 1000 Kr.				
Väljavedu — Exports	9 578	7 245	41 972	37 305	+12,5
Sissevedu — Imports	8 570	6 012	51 728	39 015	+32,6
Käive — Turnover	18 148	13 257	93 698	76 320	+22,8
Väljavedu ±					
Exports ±	+1006	+1233	-9754	-1 710	
	1000 tn. — In 1000 tns.				
Väljavedu — Exports	48	42	177	181	+2,2
Sissevedu — Imports	31	22	199	154	+29,2
Käive — Turnover	79	64	376	335	+12,2

vas tekstiilitööstustoorainete (džuut, puuvill ja vill) sissevedu 22,5%, petrooleumi 42,9%, toornahkade 29,7% ja kivisöe ning koksi sissevedu 12 tuh. kr-lt 139 tuh. kr-le.

Toit- ja maitseainete sissevedu kasvas peamiselt suurenenud teraviljaimpor-di arvel. Teravilja veeti sisse k.a. juunis 733 tn 100 kr. väärtuses 130 tn. 12 tuh. kr. vastu l. a.

(15,7%), jämeda linase riide (11,7%) džuut-riide ja -kottide (27,9%) väljavedu.

Toor- ja poolvalmisainete rühmas andis suurimat juurdekasvu põlevkivi-õli väljavedu, ületades l. a. esimese poole 1,0 milj. kr. (344,6%). Ka tselluloosi ja metsamaterjali ekspordist saadi tublisti enam kui mullu. Tselluloosi väljavedu kasvas 544 tuh. kr. (15,7%) ja metsamaterjali-eksport 586 tuh. kr. (26,4%).

Toit- ja maitseainete rühmas saadi võimütügist 2,2 milj. kr. (37,7%) enam kui mullu ja kartuleist 188 tuh. kr. (34,8%), kuna teravilja väljavedu langes 448 tuh. kr. (53,8%).

Sissevedu — Imports.

Sisseveetud kaupade koostises näeme juurdekasvu kõigis olulisemais rühmades. Võrreldes l. a. esimese poolega kasvas valmissaaduste sissevedu 7,0 milj. kr. (29,9%), toit- ja maitseainete 3,2 milj. kr. (73,1%) ja toor- ning poolvalmisainete sissevedu 2,5 milj. kr. (22,5%).

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — *Principal Commodities of Foreign Trade.*

	Juuni — June				1./I—30./VI			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938
VALJAVEDU — EXPORTS.								
	Üldse: — Total:							
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	1 933	3 044	237	197	8 120	27 047	958	2 460
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	8 073	4 941	3 852	3 162	27 895	28 630	13 508	11 829
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Teravili — <i>Corn</i>	—	610	—	120	1 531	7 610	385	888
Kartul — <i>Potatoes</i>	4 547	1 674	164	76	14 448	10 194	728	640
Või — <i>Butter</i>	1 723	1 448	2 640	2 138	5 429	4 137	8 078	5 866
Munad — <i>Eggs</i>	7 254	7 761	298	320	15 522	17 269	6+1	698
	428	459	—	—	922	1 021	—	—
	388	238	850	239	1 959	2 747	2 207	2 741
Liha ja lihakaup — <i>Meat and Meat Products</i>	35 806	32 642	3 446	2 260	129 484	131 261	16 630	14 383
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Smt-Manufact. Materials</i>								
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	100	124	292	275	528	403	1 160	765
Metsamaterjal — <i>Timber Materials</i>	17 028	21 276	1 226	746	41 620	54 576	2 307	2 221
Tsehtulosa — <i>Ocellulose</i>	6 889	4 391	912	488	31 813	31 566	4 008	3 450
Lina ja -niit — <i>Flax and Tow</i>	121	466	140	406	4 154	5 500	4 651	5 567
Bensin — <i>Benzins</i>	475	230	104	58	1 805	1 755	349	496
Põlevkiviõli — <i>Shale-Oil</i>	5 944	1 085	455	78	17 187	5 683	1 276	287
Kunstisavv — <i>Artificial Horn</i>	50	39	112	88	348	287	783	614
IV. Valmisraadused — <i>Manufactured Articles</i>	4 085	4 742	2 041	1 620	19 908	21 288	10 974	8 633
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Vineer ja -toolipõhjad — <i>Plywood and Chair-backs</i>	1 497	1 367	474	343	8 938	9 418	2 177	2 004
Ajalehe- ja trükipaber — <i>News- a. other Printing Paper</i>	614	548	128	109	3 595	3 217	718	619
Puuv. lõng ja -niit — <i>Woolen Yarn and Thread</i>	199	114	507	281	871	427	2 308	1 061
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	94	92	272	308	501	572	1 584	1 976
Linane riie jäme — <i>Linen, coarse</i>	44	32	91	65	219	198	449	402
Džuturiie ja -kotid — <i>Jute Cloth and Sacks</i>	132	149	72	92	718	527	394	308
Tsement — <i>Cement</i>	—	494	—	21	—	1 024	—	45
Tahvelklaas — <i>Sheet Glass</i>	168	484	32	72	747	2 688	180	423
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	—	—	—	—	0	—	2	—
								5
SISSEVEDU — IMPORTS.								
	Üldse: — Total:							
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	4	11	2	2	167	172	54	39
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	4 727	7 090	537	485	53 832	43 027	7 556	4 364
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Heeringad — <i>Herrings</i>	37	35	9	7	1 129	1 009	214	159
Sool — <i>Salt</i>	1 599	4 344	38	81	5 764	14 679	103	287
Suhkur — <i>Sugar</i>	1 881	2 117	255	261	10 816	11 287	1 265	1 738
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Smt-Manufact. Materials</i>	16 587	8 561	2 013	1 370	99 798	77 036	13 517	11 032
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toortubak — <i>Tobacco unmanufact.</i>	56	67	95	104	349	348	559	544
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	117	131	192	145	707	861	994	940
Džut — <i>Jute</i>	247	222	80	69	1 292	1 010	354	305
Puuvill — <i>Cotton</i>	335	342	489	428	2 915	2 898	3 695	3 283
Vill — <i>Wool</i>	19	11	85	87	120	163	531	510
Kivistüsi ja koks — <i>Coal and Coke</i>	6 877	912	139	12	39 390	23 768	568	388
Petrooleum — <i>Petroleum</i>	891	668	70	49	6 651	5 828	445	375
Bensin — <i>Benzins</i>	672	822	63	77	8 418	8 351	360	381
Väetised — <i>Fertilisers</i>	1 728	—	63	—	29 129	19 144	1 735	1 184
Vähvel puhastamata — <i>Sulphur unpurified</i>	203	—	17	—	711	3 683	58	309
IV. Valmisraadused — <i>Manufactured Articles</i>	9 254	6 738	6 002	4 143	44 907	34 700	30 493	23 481
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	7	3	55	32	74	56	723	592
Villane lõng ja -niit — <i>Woolen Yarn and Thread</i>	18	31	111	238	141	161	1 178	1 229
Kunstsidlõng ja -niit — <i>Rayon Yarn and Thread</i>	21	19	106	84	140	126	671	654
Raud ja teras — <i>Iron and Steel</i>	3 581	2 164	801	356	21 358	14 674	3 993	2 342
Kummi ja k. kaup — <i>Rubber and Rubber Goods</i>	50	41	160	138	274	268	828	784
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0	0	16	12	1	1	106	99

Valmissaaduste sissevedu kasvas peamiselt toormaterjalide ja tootmisvahendite osas, nagu metallide, töö- ja jõumasinate, transportvahendite jne. arvel. Metallide sissevedu suurenes 1,9 milj. kr. (69,8%) elektrimasinate, -aparaatide ja -tarvete 1,3 milj. kr. (113,3%), transportvahendite 929 tuh. kr. (33,1%), põllutöömasinate ja riistade 797 tuh. kr. (49,6%) ja jõu- ning töömasinate sissevedu 499 tuh. kr. (23,6%).

Toit ja maitseainete rühmas kasvas kõige enam teravilja sissevedu. Teraviljaost välismaalt suurenes 1,1 milj. kr-lt 3,8 milj. kr-le — seega 2,7 milj. kr. (264,5%) enam kui l. a. esimesel poolel.

Toor ja poolvalmisainete sissevedu kasvas suuremjaolt toorpuuvilla ja väetiste arvel, kusjuures esimese import tõi-

Kaubariühmade osatähtsus väärtuselt

1. I — 30. VI 1936-37 (%)

Percentages of Separate Groups of Merchandise According to Value 1. I — 30. VI 1936-37.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1937	1936	1937	1936
I Elusloomad — <i>Animals, living</i>	2,3	6,6	0,1	0,1
II Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	32,2	31,7	14,6	11,2
III Toor- ja poolvalmisained — <i>Raw and Semi-Manufactured Materials</i>	39,9	33,6	26,1	28,3
IV Valmissaadused — <i>Manufactured Articles</i>	25,9	23,1	50,0	60,2
V Kallismetallid ja -kivid — <i>Pre- cious Metals and Stones</i>	0,0	—	0,2	0,2
Kokku — <i>Total</i>	100	100	100	100

sis 732 tuh. kr. (22,4%) ja teise sissevedu 551 tuh. kr. (46,5%).

RAUDTEETEGEVUS MAIS 1937. a. — ACTIVITY OF RAILWAYS IN MAY, 1937.

Raudteetegevus arenes tõususuunas võrreldes sama kuuga aasta varem. Kaupa veeti 213 tuh. tn. mis on suurem l. a. mais veetud kaubakogusest 3,9% Tn.-km arv oli suurem l. a. 2265 tuh. ehk 10,2%.

Reisijate arv suurenes l. a. 786 tuh-lt 1094 tuh-le ehk 22,0%. Reis-km tõusu põhjustas reisijate arvuline suurenemine, mis tõusis 29 809 tuh-le l. a. 25 545 tuh-lt, ületades eelmise aasta mai 4 264 tuh. ehk 16,7%.

K. a. mais näitavad jaamakassade rahalise läbikäigu kokkuvõtted tulude laekumist tuh kr.:

	1937	1936	±%
Üldse	1248	1144	+ 9,1
selest: reisijateveost	494	424	+16,5
pagasiveost	35	31	+12,9
kaubaveost	698	676	+ 3,3
mitmesug. tulud	21	13	+61,5

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeerium andis loa:

■ Narva Linaketramise manufaktuuri ühisusele, Tallinnas, ühe kotipööramismasina ostuks Saksast 3312 kr. väärtuses.

■ Eesti kummitööstus o/ü „Põhjala”, Tallinnas, ühe aurukatla puhastamisaparadi ostuks Austriast 1745 kr. väärtuses.

■ Trükikoda Kangro, Tallinnas, ühe traatimismasina ostuks Saksast 650 kr. väärtuses.

■ M. Jegorov'ile, Tallinnas, Volta 3 kuuluv kudumistööstus on läinud üle Täisühing „Tallinna Siiditööstus M. & M. Jegorov”, kelle osanikeks-täisühinglasiks on Marie ja Mihail Jegorov'id.

Majandusministeeriumi juures asuva Impordi reguleerimiskomisjoni koosolekul otsustati lubada osta:

■ O/ü. Meltsi villa- ja riidevärvimistööstus, Tartus, üks riidepoleerimismasin Saksast 2200 kr. väärtuses.

■ Värvimis- ja puhastustöökoda G. Birk, Tallinnas, üks pügamis- ja aurutamisharjamasin Saksast 5770 kr. väärtuses.

■ Nööritööstus A. Abram, Tallinnas, üks punumismasin Saksast 509 kr. väärtuses.

■ A/S. R. Tofer, Tallinnas, üks velueerimis- ja üks kalevimasin ja üks tsentrifuug Saksast koguväärtusega 15200 kr.

■ A/S. Balti puuvillaketramis- ja kudumistavabrik, Tallinnas, üks koelõngapoolimismasin Šveitsist 2000 kr. väärtuses ja üks ristpoolimismasin Saksast 12300 kr. väärtuses.

Komisjon ei pooldanud trikootööstusettevõtete soovivaaldusi mitmesuguste trikoomasinate sisseveoks koguväärtuses 34000 kr. ja

jättis need rahuldamata. Samuti ei leidnud komisjon võimalikuks lubada kangakudumistööstureile uute kudumismasinate sissevedu koguväärtuses 26 000 kr. ning jättis rahuldamata ühe kalapüünistevabriku soovi kalavõrgumasina 20 000 väärtuses ostuks. Eitavate otsuste vastuvõtmise peamiseks põhjuseks oli vastavail tööstusaladel ilmnenud raskused ja üleinvesteerimised.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

■ J. Viira & Aleks. Arro, Tallinnas, Lennuki 25 vorstitööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjaks 6 hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid vorste, sinke ja muid lihakonserve.

■ A/S. „Eesti Turbatööstused”, Lehtse vallas, Järvamaal, sisseseatud turbatööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 657 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil ja elektrigeneraator. Töömasinaiks 8 turbamasinat, millised käivitatakse elektrijõul. Valmistatakse küteturvast.

■ G. Linholm'ile, Tallinnas, V. Kalamaja 32 plekitööstuse ja litograafiatöökoja sisseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 30 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 12 hj. Valmistatakse mitmesuguseid plekkesemeid, nagu kanne, karpe, toose jms.

■ U/Ü. „Pärnu villa- ja jahutööstus — V. Sumberg & Ko”, Pärnus, Hommiku 2 sisseseatud villa- ja jahutööstuses ajutiselt töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 10 töölisi. Jõuandjaks imevgaasimootor 100 hj. ja elektrimootorid 60 hj. Kraasitakse ja kedratakse villa ning jahvatatakse teravilja.

■ A. Valguta'le, Kaisma vallas, Pärnumaal, sae- ja jahuveski sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 12 töölisi. Jõuandjaks 10 hj. lokomobiil. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali ja jahvatatakse teravilja.

■ A/S. „Estoliit”, Tallinnas, Telliskivi 21 kaseinitööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 3 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 25 hj. Ettevõttes pestakse ja kuivatatakse toorkaseini.

■ Pärnu kirjastusühisusele, Pärnus, Hommiku ja Malmö tän. nurgal trükikoja sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni

25 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid. Valmistatakse igasugu trükitoodeid.

■ E. Vanker'ile, Karksi vallas, Pärnumaal, ajutise saeveski sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 30 töölisi. Jõuandjaks 12 hj. lokomobiil. Valmistatakse igasugu ehitusmaterjali välis- kui ka siseturule.

■ M. Ludri'le, Abja vallas, Pärnumaal, turbatööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjaks 10 hj. traktor ja töömasinaks „Akermans” süst. turbapress. Valmistatakse küteturvast umbes 2000 m³ hooajal.

■ Sõjaväe Majandusühisusele, Tallinnas, Lai 10 pesuõblemistöökoha sisseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 9 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid 1 hj. Valmistatakse peamiselt meeste-pesu-artikleid.

■ J. Lill'ele, Tartus, Võidu 25/29 pagari- ja kondiitritöökoha sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 10 töölisi. Jõuandjaks 0,75 hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid pagari- ja kondiitertooteid.

■ F. Mathiesen'ile, Viljandis, Tartu 4 naha-parkimistöökoha „E. G. Rieprich” sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 12 töölisi. Jõuandjaks 4,5 hj. elektrimootor. Pargitakse pastla-, juht-, raag- ja kasukanahku.

■ Ambla Piimaühing'ule, Ambla vallas, Järvamaal, turbatööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölisi. Jõuandjaks 7 hj. lokomobiil ja töömasinaks „Fr. Krull” süst. elevaatoriturbapress. Valmistatakse küteturvast.

■ Tartu Majaomanikkude ühingu Turbatarvitajate ringile, Ilmatsalu asund. Tartumaal, turbatööstuse sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 30 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil ja „G. Peets'i” süst. köis-transportör-turbapress. Valmistatakse küteturvast kuni 80 m³ tööpäevas.

■ P. Blumer'ile, Tallinnas, Toompuiestee 18 mööblitööstuse sisseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 7 töölisi. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 4 hj. Valmistatakse igasugu mööblit ja ruumide sisustusesemeid.

■ U. Tenneberg'ile, Tallinnas, Pagari 4 elektrotehnika- ja tehnikatöökoha sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 7

töölist. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujõuga 1,5 hj. Valmistatakse mitmesuguseid elektrotehnilisi ja peenmehaanilisi esemeid.

■ A/S. „E. M. Usvansky & Pojad”, Tartus, Kaluri 44 sadulsepatöökoha sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 10 töölist. Jõuandjaks 0,5 hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid sadulsepatooteid.

■ O/Ü. Tilga & Ko, Tallinnas, Kappeli 7 sisseseatud elektromehaanikatöökohas töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni

30 töölist. Jõuandjaiks elektrimootorid kogujõuga 11 hj. Valmistatakse igasugu elektrinstallatsioonseadeid, -soojusaparaate jms.

■ P. Pentson'ile, Järva-Jaanis, Järvamaal, sisseseatud sae- ja jahuveskis ning elektrijaamas töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 15 töölist. Jõuandjaks 120 hj. lokomobiil ja 20 hj. naftamootor. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali, jahvatatakse teravilja ja varustatakse ümbruskonda elektrenergia.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võiturgudel m. n. arenesid tõusu-suunas. Inglise turul oli eriti märkimisväärne hinnatõus. Londonis tõusis taani võinoteeringu eelmise nädala 115—116 š-lt cwt 122 š. Samuti näitas tõusu ka Uus-Meremaa ja austraalia või Londonis.

Samuti nagu Londonis, näitasid võihinnad tõusu ka Manchesteris. Manchesteri noteeringul tõusis eesti võihind eelmise nädala 108—110 š-lt 115—117 š-le, läti võihind 109—111 š-lt 115—117 š-le, soome 111—114 š-lt 117—120 š-le, rootsi 111—114 š-lt 117—120 š-le, taani 117—120 š-lt 125—127 š-le, Uus-Meremaa finest 115 š-lt 120 š-le ja first 112 š-lt 117 š-le cwt. Manchesteris tõusid seega kõigi maade võihinnad. Sõltuvalt sealsest hinnatõusust võis ka meie noteering tõusta.

Saksa turul oli märgata elavnemist nõudmises välisvõi järele. Nõudmise elavnemist soodustas peamiselt Saksa oma maa toodangu tagasimineku, kuid samuti ka välisvõipakkumise tagasihoidlikkus. Suure hinnatõusu tõttu müüjad riigid suunasid oma ekspordi peamiselt Inglise, et kasustada sealset paremaid hindu. Saksa oma maa toodangute tagasimineku põhjendatakse sealset ringkonnist suurema piima- ja võitartusega maal, kuna praegu on rukkilõikus seal täies hoos, mil talundis tarvitatakse tavaliselt ka rohkem võid ja rööskpiima. Lehmade saagiannid on endised või isegi paranenud, kuna söödaolud on head. Viimaste vihmade järele on rohukasv karjamaal eriti rahuldav. Sõltu-

valt turuseisundi paranemisest Inglise kui ka Saksa tõusis Tallinna noteering esmaspäeval 19. VII eelmise nädala 145 s-lt 157 s-ile kg franko saatejaam, seega maksatakse praegu üle riiklikult kindlustatud hinna 12 s. (riiklikult kindlustatud võihinnaks on praegu 145 s.).

M. n. veeti võid välja 317,0 tn eelmise nädala 102,2 tn vastu. Väljaveetud võist läks Saksa 76,1 tn ja Inglise 240,9 tn.

PÖLLUMAJANDUSLIK VALJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1937. a. 1.1 kuni 18./VII	1936. a. 1.1 kuni 19./VII	1935. a. 1.1 kuni 21./VII
	12./VI— 18./VII 1937	5./VII— 11./VII 1937			
VÕI (tonni) Butter (tons)	317,0	102,2	5348,3	4761,9	5230,3
Sellest:					
Saksa . . .	76,1	102,2	1981,9	1899,7	1857,2
Inglise . . .	240,9	—	3369,0	2764,2	3081,2
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	1283	—	16755	20537	24325
Sellest:					
Inglise . . .	153	—	1973	12586	17066
Saksa . . .	1080	—	14710	4076	3311
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	39,5	23,9	1111,2	1207,9	1280,3
LINA (tonni) Flax (tons)	10,2	5,3	4030,1	5729,2	3085,2
Sellest:					
Inglise . . .	—	—	1576,4	2510,4	2359,2
Belgiasse . . .	—	—	201,5	231,8	70,3
Soome . . .	—	5,3	233,8	450,3	134,9
Saksa . . .	—	—	1255,5	916,0	809,1
Prantsusse . . .	10,2	—	532,3	1473,7	10,3

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 1.	12/VII	5/VII	o/o	Juuni		English Nomenclature see No. 2.	12/VII	5/VII	o/o	Juuni	
	18/VII	11/VII		1937	1936		1937	1937		1937	1936
SUURMÜGIHINNAD Tallinnas (Börsikom. noteeringute järgi (kr. kv))											
1. Rukis	16,50	—	—	15,67	12,50	81. Searasv, sulatamata	115	110	+4,5	110	85
2. Nisu	24,50	—	—	24,50	19,00	82. " sulatatud	140	140	0	140	106
3. Oder, süeda	21,75	—	—	21,75	—	83. Loomarasv, sulatamata	65	55	+18,2	55	65
4. Kaer	17,50	—	—	17,50	—	84. " sulatatud	80	80	0	80	65
5. Rukkijahu	16,00 ¹⁾	—	—	16,13 ²⁾	14,46	85. Hoeringad	60	50	0	50	45
6. Rukkipüül	25,00	—	—	23,75	20,90	85-a. Eesti erivalik	45	45	0	45	—
7. Nisupüül (kõrgem sort)	45,00	—	—	46,00	47,00	86. Raimed, värsked	22	25	-12,0	9	9
8. Kartulid, söögi	—	—	—	2,85	—	87. Kilud, värsked	—	30	—	—	20
9. " tõstuse	—	—	—	1,90	2,10	88. Ristikein	5,5	5,5	0	6,1	7,2
10. Kartulitärklis	23,00	—	—	23,00	23,00	89. Aasahein	3,7	3,7	0	5,8	6,8
11. Juust, šveitari (kg)	1,25	—	—	1,25	1,22	90. Põletispuud, kase (m ³)	845	845	0	845	845
12. Tsimevõi (kg)	0,83	—	—	0,83	0,75	91. " männi	593	593	0	593	593
13. Suhkur	46,00	—	—	44,76	42,50	92. Petrooleum (lt)	15	15	0	14	13
14. Sool	2,50	—	—	2,50	2,50	PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
15. Riis, Burma II	46,65	—	—	46,65	46,00	Rukis — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
16. Tee, or. Pek., Taelion (kg)	5,75	—	—	5,75	5,75	93. Hamburg (La Plata)	10,87	10,18	+12,6	19,06	7,68
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	—	—	2,98	4,68	94. Chicago	13,50	13,17	+12,5	12,81	8,15
18. Kakao, hollandi	2,10	—	—	2,10	2,10	95. Winnipeg	21,43	20,95	+12,3	16,70	6,21
19. Hoering-, S. Matties (tünn)	48,50	—	—	48,50	33,50	Nisu — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
20. " Matties	62,50	—	—	52,50	42,50	96. Hamburg (Manitoba I)	22,40	22,28	+10,5	19,04	13,11
21. Paigid, kuusk, mänd (thm)	20,00	—	—	20,00	13,50	97. Liverpool	19,89	18,99	+14,7	17,41	11,50
22. Paberipuu (rm)	7,50	—	—	7,50	6,00	98. Chicago	16,66	16,44	+11,3	14,85	11,61
23. Saet. mat., mänd u/s (thm)	48,00	—	—	48,00	28,00	99. Winnipeg	19,95	19,43	+12,7	16,27	10,44
24. Telliškiivid (1000 tk.)	47,00	—	—	47,00	—	Mais — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
25. Silikaatkiivid (1000 tk.)	41,00	—	—	41,00	36,50	100. Chicago	18,20	18,23	-1,7	16,86	8,83
26. Tsement (tünn 170 kg) ⁴⁾	5,85	—	—	5,85	6,45	Pliin lahtiselt Tallinn (snt. lt)	—	—	—	—	—
26a. Tsem. paberkot. (170 kg) ⁴⁾	5,15	—	—	5,15	—	101. I v. piimakaplustele	11	11	0	11	10
27. Lubj	2,20	—	—	2,20	2,80	102. I v. piimatõstustele	10	10	0	10	9
28. Tsinkvalge (kg)	0,61	—	—	0,61	0,41	103. II v. piimakaplustele	10	10	0	10	9
29. Ooker (kg)	0,23	—	—	0,23	0,23	104. II v. piimatõstustele	9	9	0	9	8
30. Värnits	65,00	—	—	65,00	71,00	Või. (snt. kg)	—	—	—	—	—
31. Linaseeme, 6li tootmiseks	28,00 ⁵⁾	—	—	28,00 ⁵⁾	18,50	105. Tallinn	157	145	+8,3	146	138
32. Olikoogid, linaseemne	12,60	—	—	12,50	—	106. Kindlustatud hind	145	145	0	147	130
33. Nisukliid	10,00	—	—	10,00	—	Londonis.	—	—	—	—	—
34. Superfosfaat, 18-20%	4,85	—	—	4,85	4,85	107. Taani	217	208	+15,3	205	205
35. Kaalisool, 40%	10,60	—	—	10,60	10,65	108. Eesti	—	—	—	—	181
36. Fosforiit, eesti	—	—	—	—	8,15	109. Läti	—	—	—	—	181
37. Nitrofoska	23,90	—	—	23,90	23,07	110. Leedu	—	—	—	—	182
38. Raud, sordi	22,00	—	—	21,67	14,00	111. U-Meremaa	—	199	—	197	193
39. Teras, vedru	30,00	—	—	31,00	24,00	Manchesteris.	—	—	—	—	—
40. Inglitina	535,00	—	—	557,00	477,50	112. Taani	224	211	+16,2	208	211
41. Seatina	64,00	—	—	69,00	39,25	113. Eesti	207	194	+16,7	195	188
42. Vaskplekk, punane	235,00	—	—	235,00	167,50	114. Läti	207	196	+15,6	195	189
43. " valge	195,00	—	—	195,00	140,00	115. Soome	211	200	+5,5	200	197
44. Tsinkplekk	77,50	—	—	77,50	69,00	116. Rootsi	211	200	+5,5	200	191
45. Puvillarite, bjäs (mtr)	0,61	—	—	0,61	0,51	Berlinis.	—	—	—	—	—
46. Tallanahk, eesti nab. (kg)	2,45	—	—	2,45	2,45	117. Saksa margivõi	377	377	0	374	351
47. " ameer. n. i s.	2,70	—	—	2,70	2,50	118. Peen meiereivõi	367	367	0	366	343
48. Paber, rotatsioon	23,20	—	—	23,20	23,20	119. Meiereivõi	357	357	0	354	332
49. Kivisüsi, auru, Newcastle	3,10	—	—	3,03	2,63	120. Koppenhaagenis. — Taani	174	162	+17,4	159	161
50. " sepa	3,00	—	—	3,50	—	Peekon. (snt. kg)	—	—	—	—	—
51. Põlevkivi, I-a s.	0,90	—	—	0,83	0,80	121. Tallinn 60 — 72 kg I a.	96 ⁶⁾	93 ⁴⁾	+13,2	93	79
52. Turvas	0,90	—	—	0,90	0,83	" 55,5—59,5 " "	91 ⁶⁾	88 ⁴⁾	+13,4	88	74
53. Põlevkiviõli	5,60	—	—	5,27	4,60	" 72,5—75,0 " "	87 ⁶⁾	84 ⁴⁾	+13,0	84	70
54. Kütõõli, o/u. "E. Kiviõli"	51,10	—	—	51,0	47,50	Londonis (kõrgem not.)	—	—	—	—	—
55. Kivitsõrv	19,00	—	—	19,00	18,50	124. Taani	171	162	+15,6	157	164
56. Nafta	14,00	—	—	13,83	10,25	125. Eesti	160	150	+16,7	143	150
57. Petrooleum, Ameerika	16,00	—	—	16,00	12,00	126. Läti	160	150	+16,7	143	150
58. Bens., Riigi Põlevkivi. (lt)	0,31	—	—	0,29	0,26	127. Leedu	160	150	+16,7	143	150
59. " Kiviõli "Estolin" (lt)	0,32	—	—	0,30	0,29	128. Rootsi	169	159	+16,4	151	157
VÄIKEMÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
60. Rukkijahu	16	16	0	16	14,5	129. Iiri	176	166	+16,0	163	160
61. Sepikujahu	28	28	0	28	30,2	130. Poola	160	150	+16,7	143	150
62. Manna	50	50	0	50	48	Linn — Võru-Paiseri.	—	—	—	—	—
63. Kartulijahu	30	30	0	30	28	131. Ristna (R)	142	—	—	144	92
64. Kartulid	5,5	3,0	+41,0	3,9	4,0	132. Hoffsdreiband (HD)	183	—	—	135	83
65. Suhkur	47	40	+2,2	46	44	133. Dreiband (D)	124	—	—	126	74
66. Sool	5	5	0	5	5	134. Ordin-dreiband (OD)	115	—	—	117	63
67. Piim, lt II valik lahtine	11	11	0	11	10	135. L.-ordin.-dreib. (LOD)	108	—	—	109	52
68. Lauavõi	160	160	0	160	160	136. Takuprakk (H)	97	—	—	99	40
69. Kõõgivõi	145	145	0	141	136	Mujal Eestis.	—	—	—	—	—
70. Koor, rõõsk (litter)	110	110	0	110	105	137. Ristna (R)	140	—	—	141	91
71. " hapu	110	100	+10,0	100	100	138. Hoffsdreiband (HD)	181	—	—	182	82
72. Kanamunad (paar)	10	7	+42,3	7	7	139. Dreiband (D)	122	—	—	123	73
73. Sealiha, keedulih	95	90	+5,6	90	73	140. Ordin.-dreiband (OD)	113	—	—	114	82
74. " praeliha	110	100	+10,0	100	70	141. L.-ordin.-dreib. (LOD)	104	—	—	105	51
75. Loomaliha, supiliha	55	50	+11,0	50	46	142. Takuprakk (H)	95	—	—	96	89
76. " praeliha	70	65	+7,7	65	74	—	—	—	—	—	—
77. Vaskaliha, esim. veer.	60	45	+11,1	45	44	—	—	—	—	—	—
78. " tag.	55	50	+10,0	50	54	—	—	—	—	—	—
79. Lambaliha, esim. veer.	70	65	+7,7	65	53	—	—	—	—	—	—
80. " tag.	75	70	+7,1	70	64	—	—	—	—	—	—

1) fr. Rakvere; 2) ühis teedemaksuga; 3) 10.VII—25.VII; 4) 12.VII—18.VII; 5) külvi; 6) leivajahu.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul on leidnud aset tunduv hinna-kövenemine. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis tõusis 6 š. 90 š-le tsntn. Seega ületab praegune hind juba eelmiste aastate hinnaseisu samal ajal. Hinnatõus ei tulnud peekonikaubandusrikkonnile ootamata, seda oodati kindlalt, seda enam, et nõudmine peekoni järele kasvas järjest suvituskohdades.

Hinnatõusuga Inglise on võimalik tõsta ka peekonsigade noteeringuid 3 s. kg-lt. K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	96	91	85		Sise-
55,5—59 "	91	87	81		turu-
72,5—75 "	91	87	81		hinnad
75,5—80 "	87	83	80		

M. n. tapeti eksporttapamajas 793 siga 799 sea vastu eelmisel nädalal. NSVL-u saadeti m. n. 290 elussiga. Kogusummas on teise lepingu järgi saadetud juba 3032 siga ca 330 000 kr. väärtuses.

Juuli andmeil on Taanis sigade arv langenud 3 milj. seale 3,5 milj. sea vastu eelmisel aastal. Seega on sigade arv vähenenud 0,5 milj. sea ehk 14% võrra.

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

M. n. veistepakkumine oli suvise aja kohta keskmine. Hinnad väikese võnkumisega jäid endisiks.

Suurte pullide liha maksus: rammusaal 50—52 s. ja keskmisil 48—50 s. kg.

Väiksemail pullidel ja mullikail: rammusaal 45—48 s, keskmisil 42—45 s ja lahjadel 30—38 s kg.

Lehmaliha: nuumatuil 47—53 s, keskmisil 35—40 s ja lahjadel 30—35 s kg. Eluskaalu alusel maksusid suured pullid 30—32 s, väiksemad ja mullikad 25—30 s eluskaalu kg. Lehmade eluskaaluhind 14—30 s kg.

Turustades veiseid lihakaalu alusel, kus nahk ja pudemed jäävad ostjale, tuleb eeltoodud liha kg hinnale arvata juurde naha ja pudemete arvel pullidel 8—10 s ja lehmadel 10—12 s.

Vasikate pakkumine väike, nõudmine tagasihoidlik, hinnad endised. Tapetud kaup

maksus: nuumatud ja suured vasikad 65—75 s, keskmised 50—65 s ja lahjad 45—50 s kg. Elusvasikad maksusid sõltuvalt rammususest 28—40—45 s kg.

Lambaid turustati keskmiselt, nõudmine keskmine, hinnad püsivad. Rammusad maksusid 55—60 s, keskmised 50—55 ja lahjad 45—50 s kg. Eksportlambalihahind 80—85 s kg fr. saatejaam.

Sigade pakkumine väike, nõudmine keskmine, hinnad tõusid: noored ja peekonkaalulised sead maksusid 90—95 s kg, lihasead 88—92 s ja rasvasead 85—88 s kg, eluskaaluga 65—67 s kg.

Nahkade hinnad: veisenahad toorelt 85 s kg. Vasikanahad 5.75 — 6.00 kr tk. Kaalus üle 3,5 kg ühe kg hind kr. 1.70. Lambanahad 2—4 kr tk. Hobusenahad 12—15 kr. tk.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahinnad arenesid m. n. taas tõususuunas. Saksas on oma maa kanamunatoodangud järjest vähenenud. Ka m. n. tuli mune kokku vähem kui nädal varem. Nõudmine kanamunade järele püsib aga elavana. Sõltuvalt kirjeldatud seisundist on tekkinud teatud pinged, mis näib kestvat ka k. n., kuna sealse informatsiooni järgi arvatakse kanamunatoodanguid vähenevat veelgi. Välismaiste kanamunade sissevedu Saksa jäi eelmise nädala tasemele. Eestist läks m. n. Saksa turule 1 080 000 kanamuna ja Inglise 153 000 tk.

Inglise turul võis panna tähele väikest tarvituse tagasiminekut. Kanamunade sissevedu m. n. Inglise näitas väikest tagasiminekut, millele hinnad reageerisid tõusuga. K. n. võib arvutada veelgi suuremat tarvituse tagasiminekut, kuna hinnad on märgatavalt tõusnud.

Inglise sisemaa-kanamune noteeriti m. n. Londonis 18 naelased (120 tk.) 16/9 š, 17 nl — 15/6 š, 15½ nl 14/- š ja 14 nl 10/6 š. P.-Iiri kanamunad samad kaaluklassid noteeriti 15/3 š, 14/6 š, 14/- š ja 13/- š.

Taani kanamune noteeriti samad kaalu-
klassid: 12/3 š, 11/6 š, 10/9- 11/- š ja 10/ š.

Inglise turul näitasid tõusu poola kana-
munad, kuna nende kui normaalsordi järele
kasvas nõudmine, sest hind on odavam.

Sõltuvalt kanamunaturu-seisundi parane-
misest Saksas kui ka Inglises, paranes kana-
munade hind ka meil. 16. VII noteeriti Tal-
linna börsikomitee juures eksportkanamuna-
de hinnaks 90 s. kg franko kogumispunkt. Nä-
dal varem noteeriti Tallinna börsikomitees
kanamune 71 s. kg, seega ületab viimane
noteering eelmise ligi 27%. Kindlustatud
hinnaks kanamunadele on 60 s. kg; praegune
noteering ületab selle 50%.

90 s. kg. hinna juures makstakse seega
60 gr eksportmunade eest 60 s. kümme ehk
12 s. paar, 50—60 gr. eksportmunade eest
50 s. kümme ehk 10 s. paar.

Siseturu-munade hinnaks noteeriti 50—
60 gr. 42,5 s. kümme ehk 8,5 s. paar ja alla

50 gr. munade eest 37,5 s. kümme ehk
7,5 s. paar.

Sisemaa-linnade turgudel näitas kanamu-
nade hind väikest tõusu, mis oli tingitud
peamiselt eelmisel nädalal toimunud noteer-
ringu tõusust. Teisal mõjustab hinnatõusu
ka kanamunade väiksem kokkutulek kogu-
mispunktidesse ja turgudele, mis on tingitud
osalt toodangute tagasiminekest, rohkem
aga sellest, et kibeda tööhooaja tõttu puudub
aeg munade turuletoimetamiseks.

Sisemaa-linnade turgudel maksti m. n. 15-
pul kanamuna paarist s.:

Tallinnas	9—11
Tartus	7½—10
Narvas	9—12
Rakveres	8—9
Paides	7—8
Viljandis	8—9
Pärnus	8—9
Valgas	7½—8
Võrus	7
Haapsalus	7—9

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsivad. Piimahindade no-
teerimiskomisjon noteeris 19. VII s. a. Tal-
linna kohta endised hinnad, s. o. I valiku
rõõskpiim müügil piimakauplusile 11
snt. l. ja müügil piimatööstusile 10 s. l. II
valiku rõõskpiim müügil piimakaup-
lusile 10 s. l. ja müügil piimatööstusile
9 s. l.

Viimaseil nädalail sagedate vihmade tõttu
on rohukasv karjamail parem kui kuu aega
tagasi, mistõttu loomade söetmisolud on muu-
tunud märksa paremaiks. Seega peaks tõus-
ma ka piimatoodang.

M. n. esimese poole vilud ilmad põhjus-
tasid piimanõudmise väikest tagasiminekut
ja seetõttu kippus piimahind mõnel pool lan-
gema. Kuid nädala teisel poolel muutusid
ilmad soojemaiks ja seetõttu võib arvata,

et piimatarvitus tõuseb, mis kindlustab pii-
mahinna endisele tasemele.

Saabunud andmete järgi jäi piimahind
ka teistes linnades endisele tasemele, peale
mõne üksiku linna, kus piimahind langes ai-
nult ühe sendi võrra liitriit.

Nii maksus m. n. piim väikemüügil s. l.:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	14—17	—	13—14	11—12
Tartu	14—15	11—12	—	8—10
Pärnu	16	10—11	—	10
Viljandi	14	—	—	9—10
Rakvere	13	—	—	9
Narva	13	—	—	9
Haapsalu	—	—	11	9
Paide	—	—	—	7—9
Valga	14	—	—	9
Võru	—	—	—	9—10
Tapa	—	—	10	8
Kuressaare	—	—	—	8—9

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Hindade tõus teraviljaturul m. n. jätkus
ja näib olevat spekulatiivse laadiga.

Viimaseil nädalail saabus Kanadast jär-
jest enam teateid, et nisusaak k. a. kujunab
väiksemaks eelmise aasta omast, kuna ka
m. a. saak oli tunduvalt madalam viimase
5 a. keskmisest, mida hinnatakse seal 9,1
milj. tn-le; m. a. saak oli 5,9 milj. tn. K. a.
saaki arvatakse juuni hinnanguil 5,7 milj.

tn-le. Lõikus teostub suures osas alles au-
gustis, seega on nisukasvuajast teatud osa
veel ees, mille jooksul seisund võib muutuda
mitmeti. P.-Am. Ühendriiges on k. a. loot-
küll tunduvalt paremat saaki kui m. a., kuid
sealt levitatakse teateid, et rooste kahjus-
tavat viljapõlde ja üksikuis kohis olevat
roostekahjustused otse hävitavad. Teisalt
teatakse, et roostekahjustused olevat liial-
datud.

Tegelikult näib seisund säärasesena, et üksikud suurärid spekulereivad seega Euroopa suuremaile ostudele. Kui palju sel on tagajärgi, on küsitav. On teada, et Euroopas on Kanada nisutarvitus vähenenud; nimelt on Inglises Manitoba nisu segamiskogust jahvatamisel vähendatud 15%-ni, Belgias ja Hollandis koguni 10%-ni. Saksa ja Itaalia on teinud endid Manitoba nisu tarvitamisest sõltumatuiks. Nõnda võib Euroopa 40—50 milj. buš. Manitoba nisuga tulla välja, kuna Kanada eksportkogust arvatakse kuni 100 milj. buš. Euroopa turul on aga Kanada nisu suuriks võistlejaiks ka Argentiina ja P.-Am. Ühendriikide nisu. Eriti võib mainida Argentiina kohta, et viimane on kasutanud alati neid juhte, kui Kanadal ei olnud pakkuda nisu, kuna Argentiina on järjekindel nisu väljavedaja. P.-Am. Ühendriiges arvatakse eksportülejääki kujunevat 180 milj. buš.

Rukkihind tõusis Chicagos eelmise nädala 13,18 kr-lt per kv. 13,50 kr-le, Winnipegis 20,82 kr-lt 21,43 kr-le, Hamburgis 19,18 kr-lt 19,67 kr-le.

Nisuhind tõusis Chicagos 16,50 kr-lt 16,66 kr-le, Winnipegis 19,47 kr-lt 19,95 kr-le, Hamburgis 22,28 kr-lt 22,40 kr-le ja Liverpoolis 18,93 kr-lt 19,89 kr-le.

Maisihind tõusis Chicagos 18,19 kr-lt 18,20 kr-le ja Rotterdamis 10,54 kr-lt 10,68 kr-le per kv. s. o. 1,4%.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Linakaubanduses valitseb suvine vaikus. Sotis märgiti Ida-Euroopa linade cif-hindu naelsterlingeis 1 ingl. tonni kohta järgmiselt:

	14. VII 37	16. VI 37	19. V 37
Võru-Petseri R	£ 87—88	£ 88—89	£ 89—90
Pärnu ülepuhastatud R	£ 86—87	£ 87—88	£ 88—89
Pärnu takk I sort	£ 65—66	£ 69—70	£ 69—70
Läti-Livoonia R	£ 87—88	£ 89—90	£ 90—90/10
NSVL IV gr. I s. slanets	£ 90—91	£ 93—94	£ 94—95

Maailmaturul on linahinnad k. a. mai keskpaigust juuli keskpaiguni langenud; vene linal £ 4 ja eesti ning läti linal £ 2 1. ingl. tonni kohta. Linahindade seekordne langus on arvatavasti tingitud linakülvipindala laiendamisest Saksas ja Balti riiges. Milliseks kujuneb k. a. linasaak koguselt ja kvaliteedilt üksikuis riiges (eriti Venes) ja kogu Euroopas, selle kohta puudub ülevaade. Seepärast, kui

Hinnad näitasid tõusu kõigil viljadel ja on märkimisväärt, et Winnipegis tõusis rukki hind m. n. keskmiselt kõrgemale nisuhinnast.

M. n. määrati kindlaks ka riikliku kokkuostu puhul makstavad rukki- ja nisuhinnad. Rukki- ja nisuhindade kindlaksmääramisel lähtuti seisukohast, et põllumehele väljamakstav hind peab vastama maailmaturu hinnale. Rukki-kokkuostuhinnaks määrati 16 s. kg. franko kokkuostujaam samase loomukaalu juures (720) nagu m. a., mil sama kaalulise rukki hinnaks oli 13 s. kg., k. a. hind on seega kõrgem 23% m. a.-st.

Samuti nagu rukki eest, määrati ka nisu eest kõrgem hind. Nisuhinnaks määrati 22 s. kg., samuti m. a. loomukaalu juures.

Väikemüügil sisemaa-linnade turgudel maksti m. n. lõpul teravilja ja jahude eest järgmisi hindu:

Väikemüügi hinnad s. kg.

	Tallinnas	Tartus	Narvas	Rakveres	Viljandis	Pärnus	Võrus
Rukis	18—21	15,5	18	15,5	16	—	15
Nisu	27—28	24	27	22,5	24	—	23
Oder	20—23	16	18	12,5	16	20	16
Kaer	16—18	14,8	18	13,5	16	17	16
Rukkijahu	19—22	16,5	18	17,8	18	18	18
Sepikujahu	30—35	28	30	30	30	30	30

gi suuräridel on veel pisut lina tagavaraks, on samad ärid kui ka ketravad uute äritehingute asjus tagasihoidlikud. Oodatase kindlamaid andmeid uue linasaagi kujunemisest.

Siseturul on eksportimata linatagavaru ainult kaupmeeste käes. Talupidajail ei ole praegu müümata lina. Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Tallinnas, Börsisaa- lis 16. VII k. a. noteeriti lina kokkuostuhinnad riikliku standardsortide alusel franko kokkuostja ladu snt. kg-lt:

	Võru- ja Petersimaal	Mujal- Eestis
Lina: R	142	140
HD	133	131
D	124	122
OD	115	113
LOD	106	104
H	97	95

Takk: I sort 98

II „ 88

III „ 78

Ehitustakk . . 17.

Tendents: vaikne.

Linapõldude seisund juuli keskel oli rajoonide ja külviaegade järgi väga erinev. Va-

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Marjaturul tõusis maasikahind, kuna nende müük hakkab jõudma lõpupoole. K. n. algul müüdi maasikaid Tallinna turul 90—100 s. kg. Teiste marjade hind püsis eelmise nädala tasemel. Punase sõstra hind langes eelmise nädala lõpul liiga alla, nii ei tasunud enam turuletoomiskulusid. K. n. algul saadeti seetõttu punast sõstart turule võrdlemisi väikesel määral ja hinnad hakkasid kohe tõusma.

Suuremal arvul oli näha juba müügil kirsse, kuid nende hind püsis siiski küllalt kõrge.

KALATURG. — FISH MARKET.

Soojade ilmade mõjul jääb kalasaak, eriti ekspordikalaliikides, järjest väiksemaks. Ka angerjatoodang, milline senini arenes rahuldavalt, näitab tunduvalt langust, mistõttu kalakauba väljavedu on jäänud õige väikeseks.

L. n. veeti välja kala ja kalakaupu 8000 kg., sellest värsket koha 3500 kg., haugi 1000 kg., angerjat 2060 kg., teisi kalasorte 1040 kg. ja kalakonserve 400 kg.

Koha läks Rootsi 2500 kg. ja Tšehhoslovakkiasse 1000 kg., angerjat värskena Saksa. Haugi ja teisi kalasorte väikeste partidena mitmeisse maisse.

Ka siseturu-kalakaubandus arenes l. n. tagasihoidlikult. Enam-vähem rahuldavalt varustati värsket kalaga ainult Tallinna turgu, kuid sisemaa suuremais müügikeskustis oli värsket kala müügil väga piiratud arvul ja sageli puudus ta müügil.

Suuremas valikus leidis ahvenat; elusvärsket ahvenast küsiti 60 s. kg., nõrgema kvaliteediga — 30—45 s. kg. Tallinna turule tuli lõhet müügile vähem, hinnad kõrgemad. Lõhe terve kalana kuni 300 s. kg., lõigatult 350 s. kg., koha järele nõudmine nõrk, kuigi teda toodi müügile vajalisel kogusel. Haugide järele oli nõudmine suurem,

raseist külvidest on osa juba õitsenud, kuid hilised jõuavad nii kaugele umbes 2 nädala pärast. Varased on jäänud põua käes pikkukselt lapiliseks, kuid hiliseist külvidest on orased pikkuselt ühtlasemad.

K. a. aedviljasaak on meil üle keskmise ja seepärast ei ole loota palju aedviljade hinnatõusu. Ka õunte, sigurite ja sibulate eksport toimub suurte raskustega, kuna ka teisel mail kujunesid aedviljasaagid sel aastal võrdlemisi häiks.

Saksas näitavad üleriiklikud kokkuvõtted: hapukirsside saak üle rahuldava, maguskirsidel — üle rahuldava, ploomidel — rahuldava, õuntel rahuldav ja pirnidel üle rahuldava.

Egiptuses oli sibulasaak niivõrd suur, et oli raskusi nende turulepaigutamiseega isegi õige madalate hindade juures.

kuid kaubavaliik oli kehv. Väikesi elusvärsked hauged müüdi 80 s. kg., nõrgema kvaliteediga — 45—60 s. kg.

Räimekaubandus. Räimepüük teostub suvekuul vaid väikeses püügipaikades põhjarannikul ja osalt veel Vomsi saare rannikvetes. L. n. põhjaranniku idapoolses osas, eriti Narva lahes, oli räimesaak õige nõrk, kuna teisis rannikvetes arenes see veidi rahuldavamalt. Tallinna kalasadama kaudu tuli nädala kestel müügile värsket räime 18 000 kg ja väikesel kogusel ka vankritega.

Väikesest ja erinevalt arenenud räimesaagist kujunesid ka vastavalt müügihinnad. Narva ja Narva-Jõesuu turul küsiti räimest 30—35 s. kg, Tallinna turul püsis hind 15—25 s kg, Haapsalus 20 s kg. Kilu müügil vähe. Tallinnas maksus 35 s kg. Turski ja lesti müügil rahuldavalt. Elusvärsked lestad kuni 45 s kg, teised 20—35 s kg, tursad 15—25 s kg.

Soolakalakaubandus. Värsket räime vähesuse tõttu nõudmine soolakala järele elav. Rohkesti ostetakse iga sorti heeringaid ja soolatud silku. Silgud soome päritoluga hind 20 s kg. Elavalt ostetakse ka soolatud-kuivatatud kala: ahvenad 40 s kg, latikad 50—60 s kg, haugid 60 s kg.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

AUSTRALIA.

Metsasaaduste turustamine Austraalias.

Austraalia metsamaterjalid. Austraalia osariikide metsade maa-ala ei ole veel lõplikult selgitatud, seepärast valitsevad lahkavamused Austraalia metsa kogu maa-ala suuruse kohta. Hobartis 1920. a. peetud metsakonverentsil määrati, et Austraalia tulevikunõuete täitmiseks peab üldine metsamaa-ala olema 24 500 000 aakrit Austraalia mandri metsad asuvad peamiselt ida ja lõunälääne rannikul. Austraalia metsad ei anna kõiki tarbepuid, vaid sisaldavad enamikus palju sorte eukalüptust, millel ei ole tarbepuu väärtust, kuid mille mõned liigid annavad eukalüptusõli, samuti ka akaatsiaid, millede koor sisaldab väärtuslikku parkainet. Suuremal määral leiduvaist kõvapuusortidest võib nimetada victoria ja tasmaania blackwoodi ja Western Australia kari'i ja jarrahi. Esimene on kallis mahagoniga sarnlev puu. Viimased liigid, millised teatud määral samuti sarnlevad mahagoniga, kuid ei anna nii head läiget, lähevad peamiselt hoonete siseehitusiks, eriti palju aga raudteeliipreiks. Austraalia metsad ei anna nõutavat kogust metsamaterjali, seda eriti pehmepuu alal, seepärast imporditakse seda suurel määral väljaspoolt. Normaalselt ületab Austraalia metsa sissevedu umbes 28 000 000 j³ metsa väljaveo. Saetud metsamaterjali tuleb peamiselt Norrast, Rootsist ja Kanadast, ja koosneb kuusest ning männist. Muu metsamaterjali sisseveo alal on esikohal Kanada, tema järel Uus Meremaa ja siis Ühendriigid. Imporditakse seegust puud, nagu oregon, redwood, hemlock, western red cedar ja yellow pine (USA ja Kanada); kauri, rimu ja white pine (Uus Meremaa); red and white deals (Norra ja Rootsi). Kõvapuu alal tuleb tamm USA-st ja Jaapanist ning mööblipuu Vaikse Ookeani saarilt. Sisseveetud metsamaterjali kogustväärtus on £ 1 615 032.

Vineeri sisseveo koguväärtus on £ 18 231, sellest Inglisest £ 2 150, Kanadast £ 2 054, Prantsusest £ 2 298, Saksast £ 1 801, Hispaaniast £ 1 002, USA-st £ 7 790. Kui Eestis leiduks ettevõtte, kes oleks huvitatud sellest turust ning oleks võimeline andma korralikku

— *Marketing of Forest Products in Australia.* kaupa, võiks vineerile leida Austraalias soodsa turu.

Võikastilauad. Austraaliat varustas senini võikastilaudadega Uus-Meremaa (New Zealand White Pine). 1935/36. a. sissevedu sealt selle artikli alal oli 1 446 708 super. ft. £ 14 937 väärtuses. Kuna Uus-Meremaa white pine tagavarad on piiratud, rahuldatakse temaga esijoones kohalikku tarvidust ning Austraaliat ei suudeta täiel määral rahuldada. Kardetakse, et lähemal ajal paneb Uus-Meremaa valitsus kehtima selle puu väljaveokitsenduse.

Austraalias on juba pikemat aega katsetatud kohalike puusortide kohandamist võikastideks. Senini ei ole need katsed andnud tulemusi. Nüüd viimaseist Council for Scientific and Industrial Research katseist arvatakse enamvähem rahuldavaid tagajärgi andnud olevat austraalia puust võikastilaudade katmine kaseiini ja formaliini seguga, kusjuures või pakitakse alumiiniumpaberisse. Kuna need katsed on veel lõpule viimata ja kastilaudade eriline prepareerimine teeb nad kalleiks, oleks väljaveateid eesti kastilaudade turustamiseks.

Haavapakud. K. a. muudeti Austraalia tolli haavapakkudel. Kuna varem neilt oli toll 15 § per 100 super feet, on see praegu 15% ad valorem. Nüüdne toll on haavapakkudel sama, mis tikutraadilt. Seega avanes võimalus tuua ka sia haavapakke.

Puust esemete (peale mööbli) sissevedu Austraaliasse 1935/36. a. ulatus £ 236 471, sellest Lätist £ 43 168; Leedust £ 18 626. Läti sissevedu on viimase aasta kestel palju suurenenud. 1934/35. a. oli sisseveosumma sealt £ 18 571. Sel alal peaks Eestil olema väljaveateid.

Paberimass. Austraalia puumassi sissevedu 1935/36. a. oli: mehaaniline paberimass £ 5 951, sellest Soome £ 4 302; keemiline paberimass — £ 247 544, sellest Soome — £ 59 544, Rootsi £ 176 111, Norra — £ 7 145, Prantsuse — £ 4 411. — Tolli paberimassilt ei ole.

Senini Austraalias paberimassi ei toodetud. Nüüd tekkis Tasmaanias ettevõtte, kes erilise protsessi teel valmistab massi sealsest kõva-puust. Teine vabrik on kuuldavasti tekkimas Victorias. Kolmas asutatav vabrik hakkab tootma paberimassi Uus Guinea erilisest ro-
hust.

Tselluloid. Kuna tselluloiditarvitus on järjest suurenemas, kerkib küsimus, kas ei oleks võimalik eesti puumassitööstuse suure-
nedes töötleda osa sellest tselluloidiks.

Paber. Austraalia paberikauba sisseveo-
summa 1935/36. a. oli £ 3 506 729.

Trükipaber	£ 2 091 627
sellest: Inglise	£ 1 044 977
Kanada	£ 838 865
Soome	£ 6 973

Saksa	£ 37 011
Holland	£ 2 593
Norra	£ 38 324
Rootsi	£ 50 828
USA	£ 3 057
Muu paber	£ 1 475 092
sellest: Inglise	£ 621 785
Kanada	£ 83 261
Uus-Meremaa	£ 2 715
Belgia	£ 19 558
Soome	£ 39 129
Prantsuse	£ 18 774
Saksa	£ 128 693
Itaalia	£ 2 630
Jaapan	£ 29 184
Holland	£ 15 966
Norra	£ 138 894
Rootsi	£ 231 968
USA	£ 88 717

Austraalias on hea turg välispaberile. Se-
nini töötas vaid üks paberivabrik.

Eesti väliskaubandusbilanss tähtsamate riikidega juunis ja esimesel poolaastal 1935—37. a. (1000 kr-es.)

*Estonian Trade Balances with Principal Countries, June and 1. I — 30. VI 1935—37.
(in 1000 Kr.)*

	Juuni			1. I. — 30. VI.				June			1. I. — 30. VI.			
	Asata	Väljavedu	Sissevedu	Saldo	Väljavedu	Sissevedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports
OLDSE —	1937 9 576	8 570	+1 006	41 972	51 726	- 9 754	Taani	1937 127	127	—	577	1 548	- 971	
TOTAL	1936 7 245	6 012	+1 233	37 305	39 015	- 1 710	Denmark	1936 127	178	+ 14	674	1 337	- 663	
Sellest —	1935 7 814	5 090	+2 724	35 757	31 230	+ 4 527	Holland	1935 137	123	+ 14	680	517	+ 143	
Thereof:	1937 3 928	1 760	+2 168	14 030	7 850	+ 6 180	Netherlands	1937 185	121	+ 64	1 004	1 669	- 665	
Briti	1936 3 058	1 095	+1 963	13 293	6 555	+ 6 738	Belgia	1936 94	48	+ 46	680	702	- 22	
United Kingdom	1935 2 797	856	+1 941	14 507	6 524	+ 8 983	Belgium	1935 98	117	- 24	551	579	- 28	
Saksa	1937 2 302	2 564	- 262	9 583	14 499	- 4 916	Poola	1937 77	298	-221	774	1 216	- 442	
Germany	1936 1 354	1 933	- 629	7 194	12 158	- 4 964	Poland	1936 31	52	- 21	757	642	+ 115	
U. S. A.	1935 1 545	1 406	+ 139	7 076	8 488	- 1 412	Norra	1935 32	125	- 93	351	600	- 249	
U. S. A.	1937 381	552	- 171	1 453	3 590	- 2 137	Itaalia	1937 121	114	+ 7	737	1 083	- 346	
Läti	1936 97	461	- 364	1 352	4 180	- 2 828	Italy	1936 87	63	+ 24	483	477	+ 6	
Latvia	1935 84	525	- 441	1 085	3 955	- 2 870	Tšehho- slovakkia	1935 60	91	- 31	287	641	- 354	
Prantsuse	1937 109	143	- 34	463	706	- 243	Norra	1937 160	15	+145	905	180	+ 745	
France	1936 141	113	+ 28	549	1 372	- 823	Norway	1936 113	7	+106	826	87	+ 759	
Rootsi	1935 208	143	+ 68	1 126	709	+ 417	Hispaania	1935 132	8	-124	576	60	+ 515	
Sweden	1937 331	205	+ 126	2 232	1 045	+ 1 187	Itaalia	1937 208	102	+106	419	938	- 519	
Soome	1936 378	165	+ 213	2 619	870	+ 1 749	Italy	1936 24	49	- 25	499	292	+ 207	
Finland	1935 42	274	- 232	1 046	1 237	- 191	Tšehho- slovakkia	1935 47	92	- 45	831	569	+ 262	
N. S. V. L.	1937 437	700	- 263	1 955	3 362	- 1 407	Hispaania	1937 51	76	- 25	376	699	- 323	
U. S. S. R.	1936 480	370	+ 110	2 751	2 172	+ 609	Ozechoslovakkia	1936 40	35	+ 5	268	352	- 94	
Switzerland	1935 388	201	+ 187	1 623	1 850	- 227	Hispaania	1935 56	46	+ 10	333	337	- 4	
Saksamaa	1937 406	301	+ 105	2 852	1 593	+ 1 259	Poola	1937 —	22	- 22	96	280	- 134	
Rootsi	1936 384	227	+ 157	2 420	1 307	+ 1 113	Soome	1936 6	24	- 18	149	290	- 141	
Soome	1935 1 461	194	+ 1 267	2 777	1 086	+ 1 691	Soome	1935 3	2	+ 1	117	25	+ 92	
Läti	1937 412	426	- 14	1 630	2 817	- 1 187	Leedu	1937 8	44	- 36	283	145	+ 87	
Latvia	1936 490	381	+ 109	1 102	1 560	- 458	Lituaania	1936 75	45	+ 29	208	293	- 85	
Soome	1935 438	135	+ 298	1 105	950	+ 155	Šveits	1935 77	50	+ 27	332	196	+ 136	
Rootsi							Šveits	1937 8	44	- 36	308	405	- 97	
Soome							Switzerland	1936 32	23	+ 9	185	220	- 41	
Läti								1935 13	53	- 40	67	331	- 264	
Latvia														
Soome														

A/S „ÜHISELU“ trükk, Tallinn. 1937.